

Undervisningsbeskrivelse

Termin	2022-2023
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	stx
Fag og niveau	Oldtidskundskab C
Lærer	Gertrud Pagh Jensen (GP)
Hold	3p ol

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Epos: Odysseen
Titel 2	Drama: Antigone
Titel 3	Historie: Styreformer
Titel 4	Kunst: Arkitektur
Titel 5	Filosofi: Platons stat

Titel 1	Epos: Odysseen
Indhold	<p>Basistekster: "Homers Odysseé". Oversat af Otto Steen Due, Gyldendal 2002. I.1-155, V.1-227, VI.1-331, IX.105-566</p> <p>"Vergils Aeneide", 4. sang vers 1-306, oversat af Otto Steen Due, fra Christensen og Tortzzens "Romersk Antologi", Museum Tusculanums Forlag, Københavns Universitet 2006.</p> <p>Perspektivmateriale:</p> <p>Kavafis: "Ithaka" fra Nordbrandts "Opbrud og ankomster" 1974 Rifbjerg: "Penelope på Ithaca" fra "Mytologi" 1970 Uddrag af filmene "The Odyssey" (Francis Ford Coppola, 1997) og "O Brother, Where art Thou?" (brødrene Coen, 2000) Tegneserie om Odysseus af Ivar Gjørup + Disney/Anders And, "Odysseus eventyr" (hos Kalypso) Uddrag af kronik af Keld Zeruneith: "Muse, fortæl mig om manden" (Politikken 20.09.02)</p> <p>Andet: Introduktion til Homer og de homeriske digte (lærernote) Oversigt over Odysseens komposition (lærernote)</p>
Omfang	12 x 95 min
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Fokus på Odysseus-typen og rejsetemaet - Formålet er at give indsigt i den tidligste græske litteratur - dens karakter og underholdningsværdi, dens temaer, værdier og tanker - Vi ser på, hvordan romerne var inspirerede af grækerne, og hvordan de videreudvikler litteraturen, og vi ser nyere eksempler på brug af Odysseens universelle temaer og fortællinger
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Lærerforedrag - Klasseundervisning - Par/gruppearbejde/matrixarbejde

Titel 2	Drama: Antigone
Indhold	<p>Basistekst: Sofokles: "Antigone". Oversat af Otto Foss, Hans Reitzels Forlag 1977/1998</p> <p>Perspektivmateriale: Adolf Eichmann, uddrag af erindringerne "Jeg så gruen". Fra Johnny Thiedecke "Magtens ansigter", Pantheon. Uddrag af filmen "Sophie Scholl - de sidste dage" (Tyskland 2005), kapitel 10</p> <p>Andet: Introduktion til den græske tragedie (lærernote). Introduktion til Aristoteles' værk om poesi Om digtekunsten (lærernote)</p>
Omfang	7 x 95 min
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - I dette forløb skal den græske tragedie "Antigone" af Sofokles analyseres og fortolkes. Vi skal identificere, forklare og forholde os til væsentlige værdier, begreber og tanker i tragedien, og vi skal stifte bekendtskab med Aristoteles' dramateori - Vi skal sætte tragedien ind i dens antikke kontekst, og vi skal se eksempler på værkets og genrens betydning for senere europæisk kultur - Centrale og eviggyldige temaer - bl.a. individ vs. stat, samvittighed vs. jura, religion vs. politik, magt vs. ret, civil ulydighed samt det at sætte livet på spil for en højere sag - skal behandles - Som perspektivering ser vi et uddrag af filmen "Sophie Scholl", der behandler beslægtede problemstillinger og vi læser Eichmanns beretning om, hvordan han forsvarede sig med at det personlige ansvar forsvinder, når man 'som en af mange heste havde fået spændt seletøj for styres af kusken'. -
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Par/gruppearbejde

Titel 3	Historie: Styreformer
Indhold	<p>I dette forløb behandler vi antikkens samfundstanker og deres efterliv. Der vil være fokus på det athenske demokrati, kritik heraf og alternativer hertil.</p> <p>Basistekster: Herodots forfatningsdebat (Thiedecke: Antikkens samfundsformer og deres efterliv, Pantheon 2006, tekst 13) Thukydid: Perikles' gravtale (Thiedecke tekst 1) Platons vurdering af demokratiet (Thiedecke tekst 4) Xenofon: Den gamle oligark (Thiedecke tekst 3) Xenofon: Lakedaimonernes samfundsindretning (Thiedecke tekst 11) Cicero: Hvilken forfatning er den bedste? (Thiedecke tekst 14)</p> <p>Perspektivtekster og andet (fordelt mellem eleverne, fremlæggelser): Power points/lærerforedrag: Den historiske udvikling i Oldtidens Grækenland + Det athenske demokrati Rasch-Christensen: "Lodtrækning som demokratisk institution" (kronik i Jyllandsposten 27.08.1998) M. H. Hansen: Demokrati før og nu (Systime 2006) s. 13-24, 27-33, 35-47 Uddrag af filmen "300" Hildebrandt: "Demokratiet er smukt – men afmægtigt" (Berlingske 28.02.2016) Peter Nedergaard: Er du spartaner eller athenienser? (Berlingske, Indspark, 28.05.2016) Abraham Lincoln: Gettysburg-talen Arkitektur i USA: Lovgivende, udøvende og dømmende institutioner</p>
Omfang	8 x 95 min
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - FØRST tager vi et moderne udgangspunkt vha. et spørgeskema angående det ønskværdige i direkte demokrati samt en artikel, der diskuterer, hvorvidt vi i dagens Danmark har et ringere demokrati end de gamle grækere. Ppt-foredrag om oldtidens Grækenlands historie. - DERNÆST dykker vi ned i det athenske demokratis ideologi, institutioner og principper samt den historiske situation, det udsprang af og fungerede i. Vi analyserer på både lovprisning og kritik af det athenske demokrati samt historiske alternativer hertil (Spartas eksempel og Roms eksempel). - SIDELØBENDE laver vi diverse perspektiveringer til nyere eksempler på brug af/diskussion af antikkens styreformer
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning, par/gruppearbejde, diskussion

Titel 4	Kunst: Arkitektur
Indhold	<p>Et delvist virtuelt, internetbaseret, PowerPoint-baseret og projektorienteret forløb.</p> <p>Der læses i et kompendie om græsk arkitektur, romersk arkitektur og efterantik arkitektur, og der stiftes bekendtskab med Vitruvius. Kompendiet er baseret på Den store danske Encyklopædi (Grækenland>Oldtiden>Arkitektur; Romerriget > Arkitektur), Susan Woodford "Græsk og romersk kunst" og Thiedecke "Antikkens arkitektur og dens efterliv".</p> <p>Der søges billeder og oplysninger på nettet om både basis- og perspektivmonumenter. Perspektivmonumenterne viser inspirationen fra antikkens arkitektur i forskellige stilperioder: Renæssancen, klassicismen, historicismen og fascismen. Eleverne behandler i grupper ét-to perspektivmonument, som fremlægges vha. PowerPoint.</p> <p>Græske basismonumenter: Parthenon, Niketemplet, Erechteion, Heratemplet i Paestum, Det olympiske Zeustempel i Athen, Tholos i Delfi</p> <p>Romerske basismonumenter: Fortuna Virilis-templet, Pantheon, Colosseum, Konstantinbuen</p> <p>Efterantikke perspektivmonumenter: Il Tempietto i Rom; Palladios Villa Rotunda ved Vicenza; Peterskirken og Peterspladsen; The Withe House og United States Capitol i Washington D.C.; British Museum i London; C. F. Harsdorffs hus, Vor Frue Kirke, Thorvaldsens Museum og Statens Museum i Kbh; EUR udenfor Rom</p>
Omfang	6 x 95 min., inklusive mini-projekt (arbejd selv) og fremlæggelser
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> - Den græske arkitekturs formsprog gennemgås og analyseres - Den romerske arkitektur gennemgås og analyseres med fokus på videreførelse, ændringer og nyudviklinger ift. den græske - Efterantik arkitektur fra forskellige perioder analyseres med henblik på at fastslå eftertidens anvendelse af det antikke forlæg
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Projektarbejde i grupper med efterfølgende fremlæggelser

Titel 5	Filosofi: Platons stat
Indhold	<p>Basistekst (kompendium):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Platons samfundsutopi. Uddrag af Staten ved Johnny Thiedecke i "Drømme eller mareridt. Antikkens samfundstanker og deres efterliv", Pantheon 2006, tekst 12 - Platons hulelignelse. Uddrag af Staten, fra Mejer og Tortzen, "Kend dig selv. Et platonudvalg" s. 162-170 <p>Perspektivmateriale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lærernote om Sokrates og Platon - En moderne klassikers vurdering af Platons statstanker. Uddrag af Karsten Friis Johansen "Platons og Aristoteles' statslære", Thiedecke tekst 48. - Thomas Mores Utopia. En "historisk" Platon-inspireret utopi, Thiedecke tekst 29. - Svend Brinkmanns nytårstale 1. januar 2019 (https://www.youtube.com/watch?v=7JAHAK4AGWQ) - Morten Albæks tale til ungdommen 13. maj 2020 (Findes på hans Facebook-side)
Omfang	5 x 95 min
Særlige fokuspunkter	I dette forløb læses et uddrag af Platons Stat. Der er fokus på opbyggelsen af idealstaten - på bl.a. produktionsforhold, fordeling af goderne, samfundsklasserne, kvinderne, børneavlen, opfattelsen af retfærdigheden, forbindelsen mellem stat og individ... Hulelignelsen læses for at stifte bekendtskab med idelæren og for at begrunde filosofstaten. Der læses en moderne kommentar til Platon og vi ser eksempler på hvordan to markante filosofi-uddannede debattører inspireres af/ anvender antikke filosofi-traditioner
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Gruppe-/pararbejde